

СУ за ХНИ „Константин Преславски“

гр. Варна

eurostat

Анализ на регионите в България и сравнение с регионите в Европейския съюз

отбор: ДИАГЕА

Мария Велкова – Ментор

Анна Георгиева – 11 клас
Джансу Исмаилова – 11 клас

Категория: А

1. Въведение в темата

1.1 Знаете ли, че през 2021 г. най-бедният регион в ЕС има БВП на човек, който е почти 18 пъти по-нисък от средния за съюза? А че в най-гъсто населения район живеят над 3 220 души на квадратен километър, докато в най-рядко населения – едва 8? Как България се вписва в тази картина и какви са основните тенденции в развитието на регионите?

1.2 В тази презентация ще разгледаме разликите между регионите в България и ЕС, анализирайки територията, населението и икономическите показатели, за да открием основните тенденции и предизвикателства.

Цели

- ✓ Да анализираме разпределението на регионите в България и ЕС.
- ✓ Да сравним типовете региони по площ, население и икономическо развитие (БВП).
- ✓ Да представим информацията визуално за по-ясно разбиране.
- ✓ Да изведем основните тенденции и разлики между България и ЕС.

Методи

- ✓ Сравнителен анализ на регионалните типове.
- ✓ Графично представяне чрез карти, диаграми и инфографики.
- ✓ Изчисления на проценти и съотношения за по-ясни изводи.

Източници

- ✓ Всички статистически данни са от подготвената база на ЕОС.

2. Териториално разпределение на регионите

Държави с:

Най-голяма територия по региони в ЕС в кв.км. 🏆

Най-малка територия по региони в ЕС в кв.км. 📉

селски

FR

329 457

междинен

SE

303 333

градски

ES

118 008

селски

NL

749

междинен

LU

2 595

градски

LV

304

🌾 Франция (селски) – големи земеделски територии
🌐 Швеция (междинни) – разпръснато население и големи площи
🏙️ Испания (градски) – висока урбанизация в ключови райони

🌾 Нидерландия (селски) – малка площ и интензивно използване на земята
🌐 Люксембург (междинни) – ограничена територия и компактно население
🏙️ Латвия (градски) – слаба урбанизация, преобладаващи селски и природни територии

Как са разпределени регионите по площ в:

България

Европейски съюз

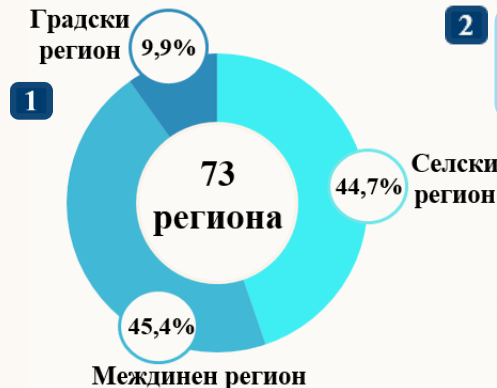

2 Разпределение на регионите в България

🌐 Междинни (76,7%) – Най-много на брой, с малко икономически центрове и ограничени работни места. 🌾 Селски (22,1%) – Слабо развити, с малко инвестиции и висока емиграция. 🏙️ Градски (1,2%) – Малък дял, но с най-висок БВП и икономическа активност.

📌 Резултат – Дисбаланс, като градовете водят икономиката, но другите региони изостават. 📉

2 Преобладаващо разпределение на регионите в ЕС

🌐 Междинни (45,4%) и 🌾 селски (44,7%) – равномерно развитие
🏙️ Градски (9,9%) – повече от България, заради инвестиции и транспорт

📌 Резултат – стимулиран растеж извън столиците

души/кв.км.

Нидерландия (селски) – висока плътност в малка площ.
Белгия (междинни) – компактно население в разширени региони
Унгария (градски) – много висока урбанизация.

3. Население

Държави с:

Най-голяма плътност на населението по региони в ЕС 🏆

селски

NL

140

междинен

BE

337

градски

HU

3 220

Най-малка плътност на населението по региони в ЕС 📉

селски

FI

8

междинен

SE

18

градски

LT

83

души/кв.км.

Финландия (селски) – ниска плътност в природни територии.
Швеция (междинни) – слаба урбанизация и ниска плътност.
Литва (градски) – по-ниска плътност в градовете.

Как е разпределено населението по регионите в:

България

Европейски съюз

Брой жители по региони

4 413 363

847 540

Селски регион

Междинен регион

1 271 214

Градски регион

Най-много хора живеят в междинните региони – 4,41 млн., 3 пъти повече от градските (1,27 млн.) и 5 пъти повече от селските (847 хил.). Градските региони са най-гъсто населени – 947 души/кв.км, но това е само заради София. В междинните и селските региони гъстотата е ниска – съответно 52 и 35 души/кв. км.

Гъстота на населението

35

Селски регион

52

Междинен регион

947

Градски регион

Най-много хора в ЕС живеят в градските региони – 180,7 млн., почти колкото в междинните (172,6 млн.), а селските са 2 пъти по-малко (92,5 млн.). Гъстотата е най-висока в градските – 433 души/кв.км, 5 пъти повече от междинните (90) и 9 пъти повече от селските (49), което показва концентрирано, но балансирано разпределение.

Гъстота на населението

433

Градски регион

90

Междинен регион

49

Селски регион

Брой жители по региони

172 607 953

Селски регион

180 697 364

Градски регион

92 567 225

Междинен регион

Всички числа са закръглени до първия знак след запетаята и носят приблизителна информация за обекта

4. Икономически показатели - БВП

Държави с:

Най-голямо БВП по региони в ЕС 🏆

Най-малко БВП по региони в ЕС 📉

селски

междинен

градски

селски

междинен

градски

FR

DE

DE

LT

LV

MT

519,2
млрд.€

1 294,7
млрд.€

1 854,2
млрд.€

2,6
млрд.€

10,6
млрд.€

15,3
млрд.€

🇱🇹 **Литва (селски)** – ниско производство, малки селски райони.
🇱🇻 **Латвия (междинни)** – слаба индустрия, ограничени ресурси.
🇲🇹 **Малта (градски)** – малка държава, ограничено икономическо влияние.

Как е разпределен БВП по региони в:

България

Общ БВП по региони

Общо: 71,1 милиарда евро

🇧🇬 **Общо БВП:** 71,1 милиарда €

🏘 **Градове:** 30,3 млрд. € → Около 2/5 от икономиката 💰
🌐 **Междинни региони:** 34,4 млрд. € → Почти половината от БВП се ражда тук! 🚚
🌾 **Села:** 6,4 млрд. € → Всяко единадесето идва от селата! 🐄

💡 **Как да си го представим?**

Ако БВП беше 100 цента:

🌐 Междинни региони – 48 цента
🏘 Градове – 43 цента
🌾 Села – 9 цента

Европейски съюз

Общ БВП по региони

Общо: 14,6 трилиона евро

🇪🇺 **Общо БВП:** 14,6 трилиона €

🏘 **Градове:** 7,5 трилиона € → Около 1/2 от икономиката 💰
🌐 **Междинни региони:** 4,9 трилиона € → Около 1/3 от БВП се ражда тук! 🚚
🌾 **Села:** 2,3 трилиона € → Всяко шесто евро идва от селата! 🐄

💡 **Как да си го представим?**

Ако БВП беше 100 цента:

🏘 Градове – 51 цента
🌐 Междинни региони – 34 цента
🌾 Села – 15 цента

Градски
регион

Междинен
регион

Селски
регион

Градски
регион

Междинен
регион

Селски
регион

България

БВП на човек за 2021 г

10 879 € на човек

Ако БВП беше разделен поравно, всеки българин би имал една монета, докато средният европейец разполага с три.

Оставаме под средното за ЕС, но икономиката има възможност за растеж!

БВП на човек по региони

Селски регион
7 509 €/година (626 €/месец)

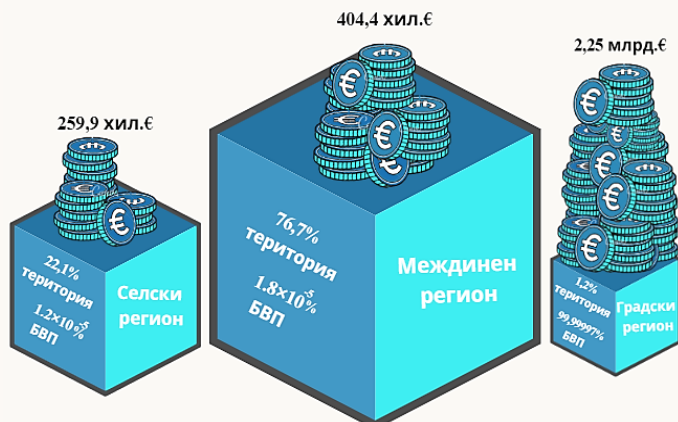
Междинен регион
7 803 €/година (650 €/месец)

Градски регион
23 803 €/година (1 984 €/месец)

Разлики:
Градските заплати са **3.17** пъти по-високи от селските и **3.05** пъти от междинните.

БВП на квадратен километър

Градове (1,2%) → 2 250 000 €/кв.км (99,99997% от БВП)

Междинни региони (76,7%) → 404 400 €/кв.км (0,000018% от БВП)

Села (22,1%) → 259 900 €/кв.км (0,000012% от БВП)

Разлики:

Градовете генерират **5,6** пъти повече БВП от междинните региони и **8,7** пъти повече от селата, въпреки че заемат **18** пъти по-малка площ.

Европейски съюз

БВП на човек за 2021 г

32 812 € на човек

Средностатистическият европейец има **три** пъти повече доходи спрямо средния българин.

Стабилен икономически показател, но с големи разлики между държавите.

БВП на човек по региони

Селски регион
24 383 € / година (2 032 €/месец)

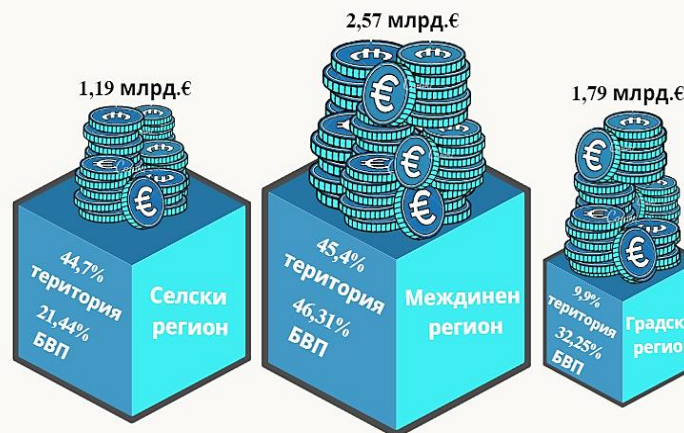
Междинен регион
28 532 € / година (2 378 €/месец)

Градски регион
41 218 € / година (3 435 €/месец)

Разлики:
Градските заплати са **1.69** пъти по-високи от селските и **1.44** пъти от междинните.

БВП на квадратен километър

Градове (9,9%) → 1 790 000 €/кв.км (32,25% от БВП)

Междинни региони (45,4%) → 2 570 000 €/кв.км (46,31% от БВП)

Села (44,7%) → 1 190 000 €/кв.км (21,4% от БВП)

Разлики:

Междинните региони генерират **1,4** пъти повече БВП от градовете и **2,2** пъти повече от селата, въпреки че териториите им са много близки (**44,7%** и **45,4%**)

Обобщение на данните

110 996 кв.км

Територия

4 225 134 кв.км

Селски (35 бр.д.)
Междинен (52 бр.д.)
Градски (947 бр.д.)

Гъстота
по региони

Селски (49 бр.д.)
Междинен (90 бр.д.)
Градски (433 бр.д.)

Селски (22,1%)
Междинен (76,7%)
Градски (1,2%)

Типове
региони

Селски (44,7%)
Междинен (45,4%)
Градски (9,9%)

71,1
милиарда
евро

БВП

14,6
трилиона
евро

6 532 117 души

Население

445 872 542 души

Селски (6,4 млрд. евро)
Междинен (34,4 млрд. евро)
Градски (30,3 млрд. евро)

БВП
по региони

Селски (2,3 трилиона евро)
Междинен (4,9 трилиона евро)
Градски (7,5 трилиона евро)

59 души/кв.км.

Гъстота
на население

106 души/кв.км.

10 879 евро

БВП
на човек

32 812 евро

Селски (12,9%)
Междинен (67,6%)
Градски (19,5%)

Брой жители
по региони (%)

Селски (20,8%)
Междинен (38,7%)
Градски (40,5%)

Селски (7 509 евро)
Междинен (7 803 евро)
Градски (23 803 евро)

БВП на човек
по региони

Селски (24 383 евро)
Междинен (28 532 евро)
Градски (41 218 евро)

Селски (259,9 хил. евро)
Междинен (404,4 хил. евро)
Градски (2,25 млрд. евро)

БВП
на кв.км

Селски (1,19 млрд. евро)
Междинен (2,57 млрд. евро)
Градски (1,79 млрд. евро)

Изводи и заключение

1

АНАЛИЗ НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА РЕГИОНИТЕ В БЪЛГАРИЯ И ЕС

България

- ✓ София заема малка площ, но създава основната икономическа активност
- ✓ Междинните и селските региони са обширни, но с нисък принос към БВП
- ✓ Изоставането на селските региони води до обезлюдяване и слаба икономика

Европейски съюз

- ✓ Цялостното развитие е по-балансирано
- ✓ Междинните и градските региони имат по-равномерен икономически принос

2

ИЗВОДИ ПО ДЪРЖАВИ

Селски регион

Най-големи територии, но с ниска гъстотата на населението и слаб икономически принос.

Междинен регион

Средни по размер територии, по-голяма гъстотата на населението и значителен икономически принос.

Градски регион

Най-малки територии, висока гъстотата на населението и водещ икономически принос.

3

СРАВНЕНИЕ ПО ПЛОЩ, НАСЕЛЕНИЕ И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Европейски съюз EU

- ✓ Междинните региони осигуряват баланс между селските и градските
- ✓ Селските региони в ЕС са по-икономически активни чрез модерно земеделие и индустрии

България BG

- ✓ Междинните региони са слабо развити и зависими от градовете
- ✓ Селските региони в България страдат от слаби инвестиции и емиграция
- ✓ София доминира икономически, а останалите региони изостават

4

ОСНОВНИ ТЕНДЕНЦИИ И РАЗЛИКИ

5

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Междинните и селските региони у нас изостават поради ниски инвестиции и висока емиграция. За да се намалят тези дисбаланси, е необходимо стратегическо инвестиране в периферните райони, развитие на устойчива регионална политика и стимулиране на икономически растеж извън градските центрове.

В Европейския съюз регионалното развитие е по-балансирано, докато в България икономическата активност е силно концентрирана само в София.